

تجارب جهانی موزه های باز در قالب مناظر باستانی

(در دو مقیاس خرد و کلان در کشورهای ایتالیا، یونان، پرتغال)

با رویکرد پدیدارشناسانه

فاطمه حیدری

۱- کارشناس ارشد سازمان میراث فرهنگی کشور، یادگار امام- سازمان میراث فرهنگی کشور، heidaryfereshteh@yahoo.com

چکیده

طراحی در محوطه های تاریخی به دلیل دارا بودن ساختارها و عناصر ارزشمند تاریخی و همچنین منظر منحصر به فرد آن که نشان دهنده تعامل فرهنگ و طبیعت در طول تاریخ است، از حساسیت خاصی برخوردار است. از آنجاییکه در فرآیند طراحی این محوطه ها، عناصر تاریخی به صورت پنهان (به دلیل عدم تکمیل کاوش های باستان شناسی) و آشکار، توسعه های شهری و روستایی، تخریب های انسانی و طبیعی و یا وجود پهنه های کشاورزی و در نهایت مالکیت های موجود در محدوده های تاریخی و ... و همچنین قوانین و ضوابط مشخص در بحث حفاظت از محوطه های تاریخی، مسائل مهمی را در پیش روی طراح قرار می دهد، میتوان به ادراک مخاطبان و طراحان با بکارگیری حواس ششگانه نیز اشاره کرد، چرا که استخراج لایه های ادراکی نقش بسیار مهمی در طراحی سایت ایفا میکنند. از اینرو در این مقاله سعی بر آنست با رویکردی پدیدارشناسانه، با نگاهی جامع تر و ژرف تر به انسان (به عنوان عامل ادراک) و دریافت (به عنوان فرایند ادراک) به بررسی و تحلیل نمونه های خرد و کلان در کشورهای ایتالیا، یونان، پرتغال پرداخته شود.

برای رسیدن به این رویکرد در محوطه های تاریخی در این تحقیق سوالاتی مطرح میگردد از جمله:

- اولین گام در فرآیند طراحی با رویکرد پدیدارشناسانه چیست؟
- مفاهیم ادراکی چون کشف/گمگشتگی/راز/پیدا و پنهان/حضور و غیبت را چگونه میتوان از یک سایت تاریخی استخراج کرد؟
- چگونگی استخراج لایه های ذهنی و عینی و در نهایت رویه هم اندازی آنها برای رسیدن به طرحی مطلوب؟

واژه های کلیدی: پدیدارشناسی، لایه های ذهنی، لایه های عینی، مناظر باستانی، موزه های باز.